

Παρθένο δάσος Χαϊντού

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ,
ΘΕΟΦΙΛΟΣ Δ. ΜΠΑΣΓΙΟΥΡΑΚΗΣ

ΣΤΑ ΔΑΣΗ ΤΗΣ ΡΟΔΟΠΗΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΨΗΛΟΤΕΡΗ ΚΟΡΥΦΗ

Πρόλογος σ' ένα κείμενο ποιητικό και εμπνευσμένο.

Είχε περάσει μια εβδομάδα από την ανάβαση στα 1.806 μέτρα της Μουργκάνας. Αυτής της τόσο απόμακρης κορυφής της Θεσπρωτίας. Θάλασσα Ιονίου, χαράδρες της Αλβανίας, ιστορικά Ελληνικά βουνά. Εικόνες σπάνιες, μοναδικές, δεν σβήνουν εύκολα απ' τη μνήμη. Νά όμως, που ένα τηλεφώνημα με υποχρεώνει να στρέψω το βλέμμα μου σε μια άλλη οροσειρά, πολύ μακρυστά απ' τη Μουργκάνα. Το τηλεφώνημα προήρχετο απ' τον Βόλο, από τον αξεδίπαστο ανιχνευτή της Ελληνικής γης, ορεινής, πεδινής και νησιωτικής. Τον **Κυριάκο Παπαγεωργίου**. Που όταν δεν υπηρετεί την δικαιοσύνη στις αίθουσες των δικαστηρίων, αναζητεί τη γαλήνη του νού και της ψυχής σ' ένα φαράγγι, σε κάποιο νησί, στη μοναξιά μιας κορυφής. Μια τέτοια κορυφή μου

πρότεινε να γνωρίσουμε ο Κυριάκος, εκεί κοντά στα τελειώματα του Οκτώβρη.

*-Για κείνη την περιοχή ειν' η καλύτερη εποχή. Αν αργήσουμε, η μαγεία του φθινοπώρου θα χαθεί ανεπιστρεπτί.
-Μα, δεν μου' πες ακόμη, ποια ειν' η περιοχή; Ποια ειν' η κορυφή;
-Η Ροδόπη και το Γυφτόκαστρο της, στα 1.827 μέτρα. Ειν' εκεί και το Παρθένο Δάσος της Χαϊντούς.*

Να λοιπόν και πάλι με τον Κυριάκο σε μια νέα αποστολή, σε μια νέα αναζήτηση ψυχικής τροφής. Ας ακολουθήσουμε λοιπόν το ίχνος της γραφίδας του φίλου μας σε μια «εκ βαθέων» εξομολόγηση για όσα είδε και αισθάνθηκε στη Χαϊντού και στο Γυφτόκαστρο, στην οροσειρά της ακριτικής Ροδόπης.

Θεόφιλος Δ. Μπασγιουράκης

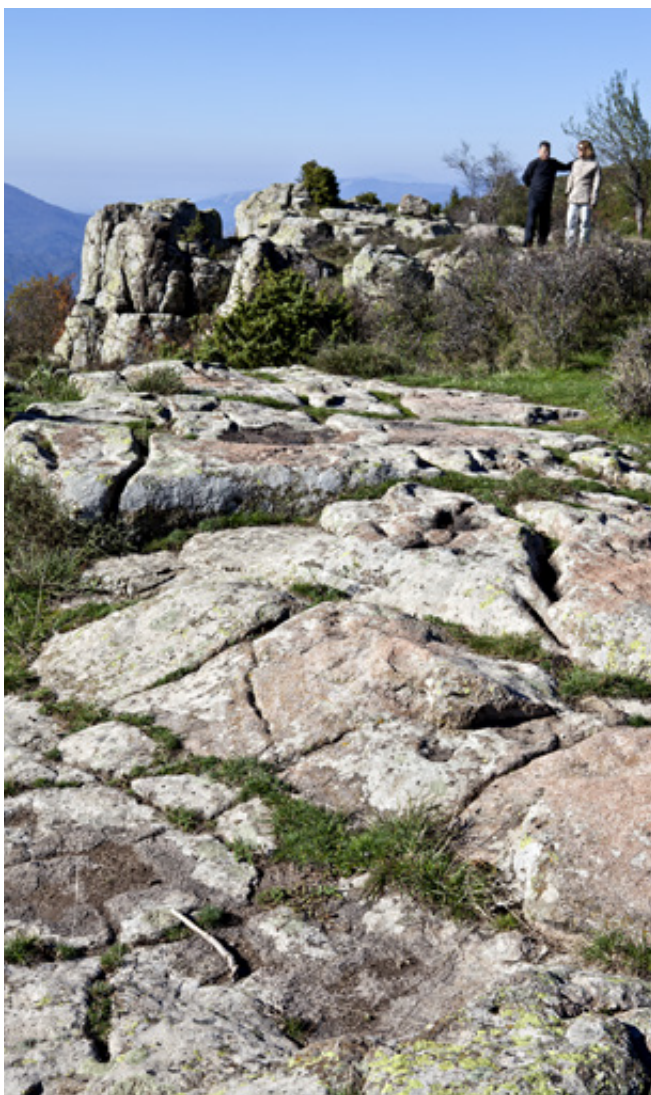
Για την οροσειρά της **Ροδόπης**, την κατ' ουσίαν ομορφότερη βουνοχλωρίδα της Βαλκανικής, έχουμε ξαναμιλήσει, περπατώντας στα υπέροχα δάση του **Φρακτού**, μες από μονοπάτια, πρηνή, αυχένες και δασωμένες στοές που ωραιότερα, δύσκολα μπορεί κανείς στον ελλαδικό χώρο ν' ανακαλύψει.

Το παρθένο δάσος του Φρακτού είναι ένα από τα έξη σημαντικότερα δασοσυστήματα της εκτεταμένης βουνογραμμής της Ροδόπης, που καταλαμβάνουν το βόρειο τόξο των νομών Δράμας και Ξάνθης. Τα άλλα τέσσερα που ανήκουν στο

νομό Δράμας είναι, το δάσος της **Σημόδας**, πάνω από το Παγωνέρι και την τεχνητή λίμνη του Νέστου, το δάσος της **Ελατίας**, μετά τη Σκαλωτή και το Σιδηρόνερο, το δάσος της Μπαρτάκοβας, ανατολικά και βόρεια του Νέστου και το δάσος της **Λεπίδας**, όπου βρίσκονται τα μεγαλύτερα εργοτάξια ξυλείας της Μακεδονίας.

Το δάσος της **Τσίχλας** βρίσκεται στα όρια των νομών Δράμας και Ξάνθης και αναπτύσσεται παράλληλα με τη ροή του Αρκουδορέματος που πηγάζει από τη θρυλική Μαύρη Πέτρα.

Το τελευταίο αδιατάρακτο δάσος της

Ροδόπης βρίσκεται ολόκληρο μέσα στα όρια του νομού Ξάνθης κι είν' αυτό που έχει τη μεγαλύτερη ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια. Αυτό είναι το περίφημο δάσος της **Χαϊντού**, που γεωφυσικά καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος της ανατολικής Ροδόπης, με διάθεση ανάπτυξης τόσο στα ελληνικά όσο και στα βουλγαρικά εδάφη σχηματίζοντας το ελληνοβουλγαρικό Εθνικό Πάρκο της Ροδόπης που προστατεύεται από τη NATURA 2000.

Το μοναδικό περιβάλλον που απαρτίζουν οι εδαφολογικές συντεταγμένες, το ιδιαίτερο μικροκλίμα, οι βαθιές τομές των

Αριστερά: Στην διαδρομή για τον Λειβαδίτη μας υποδέχεται το φθινόπωρο στις ωραιότερες στιγμές του. Επάνω: "Όξυνοι τυφώνες", ένα βραχώδες μνημείο της φύσης με εντυπωσιακούς χρωματισμούς, πολύ χαρακτηριστικό στην περιοχή.

ποτάμιων δρόμων, η σχετική προσέγγιση με την θερμή ζώνη της Μεσογείου δέθηκαν στο άρμα της Ροδόπης και επώασαν αυτή την εξαιρετική χλωρίδα που τίναξε στα ύψη την πληθωριστική ποικιλία των δασών και τη μοναδική και ιδιαίτερη άγρια πανίδα που το προτίμησε και το ενοικεί.

Τα παρθένα δάση της Ροδόπης γεννήθηκαν, μεγάλωσαν και υπάρχουν ακόμη επειδή δεν βρίσκονται δίπλα σε πόλεις με ανθρώπους ολετήρες κι απορριματογενείς.

Δύσκολα θα φτάσει ως τα δάση αυτά η μέση αστική οικογένεια. Εδώ θάρθει σίγουρα το μάτι και η ψυχή του ανθρώπινου δυναμικού που θα στήσει το αντίσκηνο στις παρυφές του ονείρου για να ακροβατήσει στα κλωρολίβαδα της συγκίνησης και του δέους. Εδώ θα περάσει ο “αέρας” της ανθρώπινης ψυχής που θα πάρει -φεύγοντας- μαζί του τις εικόνες μαγείας μόνο, καθώς και τα σκουπίδια του υλικού του πολιτισμού. Και θ’ αφήσει την ανάσα του μονάχα και το βλέμμα, να κρέμεται ίσως σε ένα κλαδί σημύδας ή φτελιάς. Για να ξανάρθει και να τώβρει ατόφιο, κρεμασμένο όπως τ’ άφησε...

Μέχρι πριν λίγα χρόνια γνωρίζαμε ότι η μοναδική πύλη εισόδου στο δάσος της Χαϊντού ήταν ο Λειβαδίτης μέσω της **Σταυρούπολης Ξάνθης**. Τώρα, μπορεί να φτάσει κανείς και από το νέο δρόμο Ξάνθης – Δασικού Χωριού Ερύμανθου που διασχίζει μερικά από τα ωραιότερα δάση της Ευρώπης.

Η πιο κατάλληλη εποχή για να περιπλανηθεί κανείς στα μυστικά της Ροδόπης είναι το φθινόπωρο κι αυτό πρέπει να το πούμε, έστω κι αν κινδυνέψουμε να χαρακτηριστούμε υπερβολικοί, αφήνοντας τη δρόσο, τα φυλλώματα, τους μοναδικούς κρίνους και τα υγρά νάματα της άνοιξης κατά μέρος.

Η αφετηρία όλων των διαδρομών για το μπάσιμο στα απέραντα δάση βρίσκεται στο νεοσύστατο **Δασικό Χωριό του Ερύμανθου**.

Το δίκτυο των δρόμων είναι καταπληκτικό, άνετο και κατατοπιστικότατο. Παρόλ’ αυτά ένας χάρτης που έχει συντάξει με πολύ μεράκι το δασαρχείο είναι αναγκαίος και βοηθάει απεριόριστα, μπορώ να πω, τον περιηγητή.

Παίρνουμε το δρόμο που κινείται ευθεία στο πανέμορφο χινοπωρινό δάσος. Παραμυθένιες στοές από κλαδιά πυροκόκκινα και χρυσαφίζοντα μέλη σημύδων, οξιάς κι ερυθρελάτης κάνουν απότομη, συνεχή κι αδιατίμητη εμφάνιση κάτω από ένα οξύ, αυτοδιαλυόμενο και συντριπτικό φως, που το εξαυλώνουν οι κορφές και οι κορμιά των δέντρων.

ΟΡΟΣΕΙΡΑ ΤΗΣ ΡΟΔΟΠΗΣ

Η Ροδόπη είναι μεγάλο ορεινό συγκρότημα της Βαλκανικής Χερσονήσου, που εκτείνεται κυρίως στη Βουλγαρία.

Στο ελληνικό της τμήμα η Ροδόπη αποτελεί την δεύτερη σε μήκος οροσειρά της χώρας μετά την Πίνδο, με μήκος **200** περίπου χιλιομέτρων.

Αποτελώντας το φυσικό όριο μεταξύ Ελλάδας και Βουλγαρίας η οροσειρά χωρίζεται στην **Δυτική Ροδόπη**, που βρίσκεται στους νομούς Δράμας και Ξάνθης και στην **Ανατολική Ροδόπη**, που εκτείνεται στους νομούς Ροδόπης και Έβρου.

Σύμφωνα με τη μυθολογία η οροσειρά πήρε το όνομά της από τη **Ροδόπη**, κόρη του **Στρυμόνα** και σύζυγο του **Αΐμου**. Κατά την αρχαιότητα θεωρείτο ως το επίσημο όρος της Θράκης, όπου οι Βάκχες τελούσαν τη λατρεία του Διονύσου. Στα χρόνια του Μεσαίωνα έφερε την ονομασία **Δεσπότηνταγ**, που σημαίνει «**Δεσποτοβούνι**» και οφείλετο στα πολλά ακμάζοντα μοναστήρια του.

Η οροσειρά της Ροδόπης είναι ευνοημένη από τη φύση με μεγάλο ύψος ετήσιων βροχοπτώσεων, που φτάνουν από **950** ως **1.500 χιλιοστά**. Η ευρύτερη περιοχή της **Κούλας** είναι κατάσπαρτη από μικρά και μεγάλα ρέματα, ρυάκια και πηγές. Ανάμεσα στις πάμπολλες πηγές ξεχωρίζουμε αυτήν που συναντάμε σε απόσταση **3.4χλμ.** από το **Δασικό Χωριό Ερυμάνθου**, πλάϊ στον κεντρικό δασικό δρόμο προς Γέφυρα Λεωνίδα και Παρθένο Δάσος Οξυάς. Το νερό πηγάζει μέσα από πυκνό δάσος οξυάς, ξεχύνεται άφθονο και παγωμένο και το θεωρούμε ένα από τα ωραιότερα φυσικά νερά που έχουμε δοκιμάσει ποτέ. Το υψόμετρο εδώ είναι **1.220** μέτρα και το συνολικό τοπίο εξαιρετικά ειδυλλιακό. Επειδή δεν μας είναι γνωστό το όνομα της πηγής, την ονομάζουμε «**Πηγή της Οξυάς**».

Διασχίζοντας το δάσος οξυάς, στη διαδρομή για την κορυφή.

Αυτή η ομορφιά είναι τόσο απλόχερα χαρισμένη από τη φύση που θαρρείς πως θα σπάσει το κέλυφος της αιώνιας γαλήνης του τόπου και θα ξεχυθούν από μέσα του όλα τα ξωτικά, οι νεράιδες και τ' αερικά του δάσους.

Σταματούμε σε κάθε χαράδρωση του βουνού, σε κάθε αναφιλητό του αέρα και σε κάθε πτυχή της υδάτινης κυκλοφορίας που απεργάζεται την ευαρέσκεια των αισθήσεων για να απαριθμήσουμε νηπτικές σελίδες και όνειρα υπερβατικά από τον υπέροχο τόμο της ροδόπιας φύσης.

Σταματούμε σε πηγές και ανάβρες. Σταματούμε στην επιστήθια λάσπη που ανέβρασε η νυχτιά. Σταματούμε στις τρυφερές εικόνες των φυλλοροπημάτων. Σταματούμε στα λαγκάδια των παραισθήσεων για να μεταλάβουμε των ακράντων μυστηρίων της αγριοτριανταφυλιάς, του βάτου και των αιώνιων μύρων που εκλύουν από τα σωθικά τους τα λιγνά κορμάκια των τρυφερών βοτανικών εφηβαίων.

Και συνεχίζουμε το ολόδραμα των ονείρων με συναρπαστική ακρίβεια γυμναστικών κινήσεων. Πάνω, κάτω, μέσα μας, ακονίζονται οι μουσικοί φθόγγοι, οι τριβόλοι και τ' ακκόνρτα της συμφωνίας των νερών.

Υπάρχουν σε κάθε διασταύρωση περίτεχνα ξύλινα πινακιδάκια που σε κατευθύνουν όπου θέλουν αυτά. Ένα από αυτά γράφει προς "**Παρατηρητήριο - Θέση Θέας, Βοτανικό Κήπο**". Ακολουθούμε το ταπεινό βελάκι και μπαίνουμε σιγά-σιγά στην καρδιά των αλώβητων μυστηρίων του δρυμού. Το γήινο πάτωμα είναι περίτεχνο κι ολόγυρα η φύση στην πιο τέλεια ώρα της. Παραμερίζουμε κλαδιά, χρυσαφένια φυλλώματα και σκιάφωτες επιφάνειες περπατώντας στον μαλακό αυτό διάδρομο της ευδαιμονίας. Κι ενώ οι σιωπές του δάσους μας ακολουθούν καταπόδι ανοίγοντας στοές στη χρυσαφένια γαλήνη του αιώνιου αυτού Κήπου, μια τρισδιάστατη βοή αλλόκοτων πλασμάτων τερετίζει μες στην άπειρη ισορροπία της γαλήνης, σαν ομοβροντία που βγαίνει μέσα από τα σπλάχνα της δασικής μήτρας και μας καθηλώνει. Γυρνάμε το βλέμμα στα πρηνή της συντριπτικής βοής κι ίσα που καταφέρνουμε να το εστιάσουμε στον υπέροχο κι αέρινο τριποδισμό μιας φαμελιάς **ζαρκαδιών**, που ίπτανται πάνω από το ξερό χαλί των φυλλωμάτων με μια κίνηση άπειρης ομορφιάς.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: ΤΑΣΟΣ ΜΠΟΥΝΑΣ

Γυρίζουμε αμίλητοι στο σημείο της αρχικής παράκαμψης.

Κι αφού ολοκληρώσουμε την περιήγησή μας στο ατέλειωτο σύστημα των βοτανικών αξιών, παίρνουμε το δρόμο για το **Γυφτόκαστρο** που οδηγεί σε 12 χιλιόμετρα στη θέση **Παγοκρύσταλλα**, από όπου θα αρχίσει η ανάβαση για την κορυφή.

Εδώ σε αυτό το τετράσταυρο ξαφνιαζόμαστε από το χτιστό κυκλικό σκάλωμα με τις πέτρινες αναβαθμίδες του με την επαρκέστατη σηματοδότηση κι από το οποίο εισχωρούμε στον αιεφόρο πλούτο του βουνού.

Βρισκόμαστε σε υψόμετρο **1.460 μ.** Πίσω μας χαράζει η δασωμένη κορυφή της **Χαϊντού**, που έχει υψόμετρο **1.608 μ.** και στην κορυφή της ίσα που φαίνεται το πυροφυλάκιο, έτσι όπως πνίγεται μέσα στην πυκνή μάζα των κωνοφόρων.

Ο δρόμος συνεχίζει για άλλα δύο χιλιόμετρα ώσπου να φτάσει στον πυρήνα του παρθένου δάσους. Αλλά γι αυτό θα μιλήσουμε παρακάτω.

Τώρα ανηφορίζουμε με ήπιες και γλυκιές κλίσεις και πάνω στη φυλλοστρωμένη της δασικής οξιάς. Τα δέντρα ορθώνονται πελώρια και σε συστάδες δεκάδων πανύψηλων κι ευθυτενών κορμών. Το μονοπάτι δίκαια θεωρείται ως ένα από τα εξοχότερα δείγματα χάραξης και κατασκευής από τη δασική Υπηρεσία της Νομαρχίας Ξάνθης. Το μελέτησε με τόση προσοχή και μεράκι, που μπορεί να το βαδίσει οποιοσδήποτε. Διασχίζουμε ένα από τα ωραιότερα και πιο ζωντανά τμήματα του ροδόπιου δρυμού σε μια αένα πλαγιά σπαρμένη θαύματα και πηγαία αρώματα.

Σε μισή ώρα βγαίνουμε από το δάσος

ΤΑ ΖΑΡΚΑΔΙΑ ΤΗΣ ΡΟΔΟΠΗΣ

Αποτελεί το μικρότερο είδος αρτιοδάκτυλου κερασφόρου μηρκαστικού της οικογένειας των ελαφοειδών. Το ζαρκάδι έχει διαφορετικό τρίχωμα κατά την περίοδο του καλοκαιριού, το οποίο είναι λείο και έχει καφεκόκκινη απόχρωση. Από τον Σεπτέμβριο το τρίχωμα αυξάνεται σε μήκος και πυκνότητα και παίρνει μια καφέ-γκρίζα απόχρωση την οποία και θα διατηρήσει μέχρι το τέλος της άνοιξης, τον Μάιο, όταν και θα αρχίσει να ρίχνει το χειμερινό του τρίχωμα. Το ζαρκάδι είναι ζώο που ζει στα δάση και γενικά σε περιοχές πλούσιες σε βλάστηση και κάλυψη. Τα όρια των περιοχών τους οριοθετούνται με τη χρησιμοποίηση αδένων μυρωδιάς στο κεφάλι, την ουρά και με την ούρηση. Τα αρσενικά είναι περισσότερο ανεξάρτητα και συνήθως καταλαμβάνουν μεγαλύτερες εκτάσεις, τις οποίες όμως εγκαταλείπουν κατά την περίοδο της αναπαραγωγής. Αν και είναι ημερόβια ζώα είναι αρκετά προσεκτικά και δειλά, γι' αυτό και οι περισσότερες μετακινήσεις τους αλλά και η αναζήτηση τροφής, περιορίζονται νωρίς το πρωί ή αργά το σούρουπο. Διαθέτουν εξαιρετική όσφρηση και ακοή, ενώ είναι πολύ καλοί δρομείς και κυρίως άλτες, μιας και μπορούν να υπερπηδήσουν αποστάσεις πάνω από 15 μέτρα. Ο μέσος όρος της ζωής τους κυμαίνεται από 10 έως 12 χρόνια, αν και έχουν παρατηρηθεί και ζώα ηλικίας πάνω από 18 ετών.

της οξιάς, ενώ γύρω μας ξεμπουκάρει ένας απίστευτος βοτανικός κήπος από λογής υπέροχα πρέμνα, κέδρα, αγριομολόχες, βολίτες και κρίνους.

Απέραντες κοιλάδες, πτυχές και λιοδρόμια ξανοίγουν επάνω στις θαλερές κυματωσιές των κορυφών της Ροδόπης. Το μονοπάτι, πάντα χαραγμένο σωστά και σηματοδοτημένο επίμονα, διαρκώς τραβάει τώρα μian ευθεία **κατά μήκος των ελληνοβουλγαρικών συνόρων** κερδίζοντας ήπια το υψόμετρο της κορυφώσης. Ελεύθερα άλογα χλιμιντρίζουν δεξιά κι αριστερά μας. Άλογα δίχως πατρίδα που βόσκουν από τη χλόη και των δύο χωρών.

Μπροστά μας υψώνεται μια στρογγυλή ξεδάσωτη κορυφή που την τραβερσάρουμε από αριστερά. Ύστερα ξαναμπαίνουμε στο δάσος της οξιάς για να το διαβούμε σχεδόν από το σύνορό του. Το μονοπάτι χαμηλώνει

και περνάει πια μέσα από μοναδικής ομορφιάς λιβαδωτά και χλωώδη εκτάρια που γαληνεύουν το ατιθάσειτο βλέμμα.

Οι οξιές γυμνώνουν από φύλλα, αλλά περίεργα κρατούν σπόρους και καρπίδια κατακόκκινα. Πουθενά αλλού δεν έχουμε δει οξιές με καρπούς και μάλιστα κόκκινους, να φλογίζονται μεσίστια κρεμασμένοι από το γαλάζιο στερέωμα.

Συνεχίζουμε τη διάσχιση του λειμώνα αφού τα κόκκινα βελάκια στις πέτρες ή στα δέντρα μας κατευθύνουν στο σύνορο με το δάσος. Εδώ βρίσκεται το δασοόριο της οξιάς. Το μπάσιμο στο τελευταίο δάσος είναι παραμυθένιο, καθώς οι γυμνές πλέον, λόγω υψομέτρου, οξιές με τα πανύψηλα φιλντισένια κορμιά τους δίνουν μian άλλη διάσταση στο ύφος του φθινοπώρου αφήνοντας διάτρητες στοές, μες από τις οποίες το βάδισμα γίνεται συναρπαστικό, σαγηνευτικό.

ΠΟΛΛΑ, ΠΛΟΥΣΙΑ ΝΕΡΑ

Η οροσειρά της Ροδόπης είναι ευνοημένη από τη φύση με μεγάλο ύψος ετήσιων βροχοπτώσεων, που φτάνουν από **950** ως **1.500 χιλιοστά**. Η ευρύτερη περιοχή της **Κούλας** είναι κατάσπαρτη από μικρά και μεγάλα ρέματα, ρυάκια και πηγές. Ανάμεσα στις πάμπολλες πηγές ξεχωρίζουμε αυτήν που συναντάμε σε απόσταση **3.4χλμ.** από το **Δασικό Χωριό Ερυμάνθου**, πλάι στον κεντρικό δασικό δρόμο προς Γέφυρα Λεωνίδα και Παρθένο Δάσος Οξυάς. Το νερό πηγάζει μέσα από πυκνό δάσος οξυάς, ξεχύνεται άφθονο και παγωμένο και το θεωρούμε ένα από τα ωραιότερα φυσικά νερά που έχουμε δοκιμάσει ποτέ. Το υψόμετρο εδώ είναι **1.220** μέτρα και το συνολικό τοπίο εξαιρετικά ειδυλλιακό. Επειδή δεν μας είναι γνωστό το όνομα της πηγής, την ονομάζουμε «**Πηγή της Οξυάς**».

Περνώντας κάτω από τα αμέτρητα αυτά υπόλευκα τεύχη της δασοχλωρίδας με κάμποσα ζικ-ζακ φτάνουμε ξαφνικά κι απότομα σε ένα ξέφωτο, μάλλον φτιαχτό. Δεξιά κι αριστερά μας τραβάει μια λουρίδα ξουρισμένης γης, γυμνής από δέντρα, που έχει δημιουργηθεί προφανώς από τότε που εδώ μαίνονταν οι κραυγές του πολέμου του 12-13.

Βρισκόμαστε απάνω ακριβώς στην παλιά συνοριακή λουρίδα της ελληνοβουλγαρικής τομής.

Η λουρίδα αυτή είναι σκανδαλωδώς φαρδιά και σημαίνεται στη μέση της με μια τσιμεντοκολώνα, στη δυτική επιφάνεια της οποίας φαίνεται καθαρά το **E** και στην ανατολική το **BG**, της Βουλγαρίας δηλαδή το εθνογραμμόσημο.

Δασικό Χωριό Ερυμάνθου

ΜΕΙΚΤΑ ΔΑΣΗ ΡΟΔΟΠΗΣ

Στην ευρύτερη περιοχή της Κούλας, που καταλαμβάνει την εκτεταμένη ορεινή ζώνη κάτω απ' το Γυφτόκαστρο, είναι πολύ συχνές οι εμφανίσεις μεικτών δασών οξυάς, πεύκης και ελάτης. Τα μεγαλύτερα ποσοστά δασοκάλυψης έχει η οξυά και στη συνέχεια η δασική πεύκη, η μαύρη πεύκη και η ελάτη. Στον υπόροφο πανύψηλων δέντρων δασικής πεύκης και οξυάς, προβάλλουν νεαρά, ταπεινά σε ύψος αλλά θαλερότατα έλατα. Αυτά τα σκιανθεκτικά δέντρα ψηλώνουν αργά, με μεγάλη υπομονή. Σε βάθος χρόνου όμως θ' αναπτυχθούν τόσο πολύ, που στο τέλος θα επικρατήσουν των ανταγωνιστών τους.

Η λουρίδα του φαλκιδευμένου δάσους ανεβαίνει ταυτόχρονα μέχρι την κορυφή, καθώς οι οξιές σταματούν λίγο πριν πατήσουμε την κορυφή. Εδώ έχει λίγο ζόρικο ανέβασμα που όμως δεν κρατάει πολύ. Η αποζημίωση όμως σαν φτάνουμε στην κορυφή είναι καταλυτική. Η στρογγυλεμένη κορυφούλα του Γυφτόκαστρου, με υψόμετρο **1.827 μ.**, γυμνώνεται ξαφνικά και μας απονέμει το αριστείο μιας πολυσήμαντης θέας υποδαυλίζοντας τη μαγεία των αισθήσεων και την ηδονική αποτίμηση του ορεινού μεγαλείου.

Όμως ελάχιστα μέτρα πριν πατήσουμε την κορυφή του Γυφτόκαστρου περνάμε μέσα από τη χωσιά μιας βαθιάς τομής, που δεν είναι άλλη από την ξεχασμένη πέτρινη κρηπίδα της οχύρωσης των συνοριακών γραμμών. Πολυβολεία, θέσεις μάχης, τρύπες, αναβαθμοί και υπόγειες στοές συνθέτουν μια αύλακα μυστηρίου και ιστορικής διαμάχης.

Μας πήρε για να φτάσουμε ως εδώ, το καθαρό μονοπάτι, **δύο ώρες παρά ένα τέταρτο**. Αφού αυτοπροσδιοριστούμε, ως γεωγραφικό στίγμα, ανορθώνουμε το βλέμμα για να ξεδιαλύνουμε τι βλέπουμε ολόγυρά μας.

Έτσι, κατά το βορρά, φαίνονται οι αλληπάλληλες βαθιές αυλακώσεις πολλών βουλγαρικών βουνών. Ανατολικά μας ξεχωρίζει ο χαμηλός ορεινός όγκος του **Παπίκιου**, πάνω από την Κομοτηνή και στην ευθεία πίσω του διαγράφεται το ακόμη χαμηλότερο **Δέρειο**. Λίγο νοτιότερα βγαίνει από τα σύννεφα ένας απότομος και μικρός κώνος που είναι το

Φεγγάρι της Σαμοθράκης. Εντελώς νότια ξεχωρίζει το ευρύ στέρνο της **Θάσου** και δυτικότερα ο μυτερός κώνος του **Αγιονόρους**. Στα δυτικά μας καμπυλώνει ο αρκετά ψηλότερος όγκος του **Φαλακρού**, ενώ δίπλα του, όπως φαίνεται από δω, διαγράφει μια ξεκάθαρη οριζόντια τομή, το **Παγγαίο**. Η διαυγής ατμοσφαιρική διάσταση μας καθιλώνει στο Γυφτόκαστρο παραπάνω από το κανονικό, αφού πρέπει να κατφορίσουμε και να συνεχίσουμε την πορεία μας μέχρι το Παρθένο δάσος, ώστε να ολοκληρωθεί ένα τμήμα της σημερινής διάσχισης της Χαϊντού. Αυτό που έχουμε προγραμματίσει.

Η επιστροφή, με την υπέροχη κλίση που έχει το μονοπάτι είναι απολαυστικότερη. Άλλο βλέμμα, άλλη διάσταση του ορίζοντα. Τα χρώματα γλυκαίνουν από την κατλιση του ήλιου, τα φύλλα κοκκινίζουν περισσότερο και το δάσος γίνεται ωριμότερο, αποβάλλοντας εκείνα τα σκληρά κάθετα διαγράμματα του φωτός.

Επιστρέφοντας στην αφετηρία του μονοπατιού παίρνουμε το δρόμο που φεύγει δεξιά μας προκειμένου να προσεγγίσουμε τον πυρήνα του παρθένου δρυμού, όπου ζει κι αναπνέει ένα από τα ωραιότερα, διατηρητέα φυσικά μνημεία των Βαλκανίων.

Οι ήχοι που αναδύονται από τις κλιτύες και τις ρεματιές του δάσους και βγαίνουν μέσα από τα σπλάχνα της γης, οι δασικές πνοές, τα ηχηρά κελαηδίσματα κι οι μετάξινες ροές των νερών μας προσγειώνουν σε μια πραγματικότητα μαγική και

ΓΕΦΥΡΑ ΛΕΩΝΙΔΑ

Απόμακρη και αθέατη σχεδόν στη ρεματιά του Αρκουδορέματος, η Γέφυρα του Λεωνίδα κρατάει καλά κρυμμένα τα κάλλη της από τα μάτια του πρώτου περαστικού. Τούτο οφείλεται στο γεγονός, ότι το δασικό οδικό δίκτυο, μετά τις έντονες φετινές βροχές έχει υποστεί τόσο σοβαρές καταστροφές που, μερικές εκατοντάδες μέτρα πριν από το γεφύρι, είναι απολύτως αδιάβατο από κάθε είδος τροχοφόρου.

Ας δούμε όμως πώς μπορούμε να φτάσουμε στο γεφύρι του Λεωνίδα. Μετά την «Πηγή της Οξυάς» και **5.1χλμ.** από το Δασικό Χωριό Ερυμάνθου συναντάμε αριστερά τον «**Βοτανικό**», έναν δασικό παράδρομο που οφείλει το όνομά του στην μεγάλη ποικιλία των δασικών ειδών. Στα **5.3χλμ.** νέα διακλάδωση (δεξιά ο δρόμος ανηφορίζει προς Γυφτόκαστρο). Στα **7.4χλμ.** διακλάδωση στη θέση «**Ζυγούριον**». Κιόσκι, παλιό αυτοκίνητο και εγκαταλειμμένο εργοτάξιο του Δασαρχείου. Συνεχίζουμε αριστερά προς Γέφυρα Λεωνίδα με δρόμο κακό. Που, στα **8.7χλμ.** διακόπτεται οριστικά από γιγάντιο νεροφάγωμα. Συνεχίζουμε με τα πόδια. Σ' ένα 5λεπτο συναντάμε δεξιά τον «**Δασικό Δρόμο Αγριόχοιρων**». Εμείς κατηφορίζουμε αριστερά τον Δασικό Δρόμο «**Αρκουδορέματος-Κερασοχωρίου**». Κι εδώ ο δρόμος είναι τελείως κατεστραμμένος. Μονοπάτι μας οδηγεί σε μισό λεπτό στα άδυτα του Αρκουδορέματος. Η κοίτη μας εντυπωσιάζει με τους λείους βράχους

και την βουερή ροή. Από πάνω της δεσπόζει η λιτή, πέτρινη καμπύλη του γεφυριού, κατασκευασμένου από πελεκητή πέτρα με περίσσια μαστοριά. Το πλάτος του καταστρώματος είναι 2 μέτρα, το μήκος περίπου 10, ενώ το

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: Α. ΚΑΛΑΪΤΖΗ

ύψος από την κοίτη δεν ξεπερνάει τα 5 μέτρα. Σε υψόμετρο **1.280** μέτρων το Γεφύρι του Λεωνίδα περιβάλλεται από ένα ειδυλλιακότατο δασικό περιβάλλον με μεγάλη ποικιλία δέντρων. Οξυές, δασική πεύκη και έλατα,

κερασιές, σημύδες, λεύκες και ιτιές. Απολαμβάνουμε την ομορφιά του τόπου μαζί με τον Δασολόγο της Διεύθυνσης Δασών Ξάνθης **Παντελή Θεοδωρίδη**, οδηγό και ξεναγό μας σ' αυτή την δεύτερη προσέγγιση στη Ροδόπη.

ΡΟΔΟΠΗ, ΣΠΟΥΔΑΙΟΣ ΒΙΟΤΟΠΟΣ ΑΡΚΟΥΔΑΣ

Η καφέ αρκούδα βρίσκει ιδανικό βιότοπο στα δάση της Κεντρικής Ροδόπης, όπου υπολογίζεται ότι υπάρχουν 25-30 αρκούδες, οι οποίες χρησιμοποιούν το βιότοπο και εκατέρωθεν των ελληνοβουλγαρικών συνόρων.

Το χρώμα του τριχώματος ποικίλλει στις αποχρώσεις του καφέ, ανάλογα με την ηλικία, το φύλο του ζώου, αλλά και το περιβάλλον.

Αν και είναι παμφάγο ζώο, δείχνει σαφή προτίμηση στις φυτικές τροφές και ιδιαίτερα στα άγρια φρούτα, τις ρίζες και τα μανιτάρια. Επίσης, της αρέσει πολύ το μέλι. Το διαιτολόγιό της περιλαμβάνει ακόμη έντομα, αμφίβια και κτηνοτροφικά ζώα. Το φθινόπωρο, οι αρκούδες έχουν το μέγιστο βάρος τους, καθώς έχουν εναποθηκεύσει λίπος για να καλύψουν τις ενεργειακές τους ανάγκες για την περίοδο του χειμέρου λήθαργου.

Η αρκούδα δεν είναι εκ φύσεως επιθετική, αλλά μπορεί να επιτεθεί σε περίπτωση που νιώσει κίνδυνο για την ίδια και κυρίως για τα μικρά της. Ζει σε μεικτά ή αμιγή δάση δρυός, οξιάς και κωνοφόρων. Είναι ζώο μοναχικό και κινείται κυρίως το ξημέρωμα, το σούρουπο και το βράδυ.

Ευκίνητη παρά τον όγκο της, μπορεί να σκαρφαλώνει σε δέντρα, καθώς και να στέκεται στα πίσω πόδια της

ανιχνεύοντας καλύτερα το χώρο γύρω και τρομάζοντας με το μέγεθός της κάθε υποψήφιο εχθρό. Στις αρχές του χειμώνα αποτραβιέται σε προφυλαγμένα μέρη, όπως σε κοιλότητες βράχων και κουφάλες μεγάλων δένδρων. Εκεί πέφτει σε λήθαργο, μειώνοντας τις λειτουργίες του σώματός της για 4-5 μήνες. Κατά την περίοδο αυτή τρέφεται από το λίπος που είχε μαζέψει στους ιστούς της όσο ήταν δραστήρια. Μετά από κuoφορία

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: Α. ΚΑΛΑΪΤΖΗ

7-9 μηνών, το θηλυκό, σε ληθαργική κατάσταση, γεννά ένα ή δύο μικρά. Κατά τη γέννησή τους τα μικρά αρκουδάκια είναι γυμνά και τυφλά και ζυγίζουν μόλις **300-500** γραμμάρια! (ναι, σωστά διαβάσατε. Τα νεογέννητα είναι τόσο μικρά!). Τα πρώτα δύο χρόνια της ζωής τους ακολουθούν παντού τη μητέρα τους, που τα φροντίζει με προσήλωση. Το παράνομο κυνήγι και η θανάτωση από πρόθεση αποτελούν την κύρια

απειλή εξαφάνισης του είδους στην Ελλάδα. Αν και το κυνήγι απαγορεύεται από τη νομοθεσία από το 1969, υπολογίζεται ότι 15-20 αρκούδες θανατώνονται ετησίως από ασυνείδητους. Παράλληλα η διάνοιξη δρόμων, η κατασκευή φραγμάτων και η δημιουργία τουριστικών εγκαταστάσεων αλλοιώνουν, υποβαθμίζουν και κατακερματίζουν τους βιοτόπους εξάπλωσης του είδους.

θεσπέσια, εντελώς διαφορετική από αυτή που νιώθαμε ανεβαίνοντας το μονοπάτι για το Γυφτόκαστρο.

Όπως και να το κάνουμε η διείσδυση και το περπάτημα μέσα σε ένα τέτοιο πολυπλόκαμο δρυμό, και με μια άπειρη ποικιλία βοτανικών ειδών να μας συνοδεύει, είναι κατά πολύ ανώτερο και αισθησιακότερο από κάθε άλλη εξοχική επιλογή.

Τα δύο χιλιόμετρα διαρκούν πολύ λίγο για μια τέτοια ξεκούραστη διαδρομή, όταν φτάνουμε στην είσοδο του δασικού προμαχώνα που ανοίγει σαν βεντάλια τις προκλήσεις του και αρχίζει αναπάντεχα να μας μνει στα μυστήρια της αλώβητης και παρθένας δασικής ζωής.

Βρισκόμαστε σε υψόμετρο **1.540 μ.** και μπροστά μας δυναμώνει ένα αλλιώτικο και πρωτοπορειακό φως που βγαίνει κατευθείαν μέσα από τις κάθετες ροές των διυλισμένων ακτίνων που μεταμορφώνονται από τις εκτυφλωτικές διαστάσεις των φιλντισένιων κορμών. Μπαίνουμε με κάθε προφύλαξη γι αυτό που θα συναντήσουμε, σιωπώντας κι ακουρμαίνοντας τους προαιώνιους σφυγμούς και

τις λαχταριστές ανάσες ετούτης της παραμυθένιας φύσης. Οι πελώριες οξίες πάνω στην ώρα που ξεφλουδίζουν τα φυλλένια τους μαλλιά κι αφήνουν να υψωθεί ο ακέραιος και περιούσιος λόγος τους, έτσι όπως τον ύφανε και τον έπλεξε η μοίρα ετούτου δω του τόπου, μας αφήνουν άφωνους κι εκστατικούς.

Περιφερόμαστε σα χαμένοι μέσα σε έναν κύκλο με διάμετρο πεντακοσίων περίπου μέτρων, μέσα στον οποίο η σφιχτή και ακύμαντη συστάδα αυτών των κορμών σε συνδυασμό με τον επιδαπέδιο φυλλένιο τάπητα, τις μικρές κυματοειδείς πτυχές του εδάφους και τις διαρκείς και πυκνές φυλλοπτώσεις υφαίνουν έναν ιστό απaráμιλλης σαγήνης και φυσικής ευδαιμονίας που δεν έχουμε ξανανιώσει.

Θα το ξαναπώ! Δεν έχουν δει τα μάτια μου κι ούτε ακροάστηκε η ψυχή μου τέτοια θαύματα, με τέτοιες ενοράσεις...

Το αδιατάρακτο δάσος της Χαϊντού, με όλο το ανάπτυγμα που διαθέτει και σε παράλληλη και ευθεία συμπλοκή με το παρθένο δάσος του Φρακτού που βρίσκεται απέναντί του είναι μια από τις

Η ΣΠΑΝΙΑ ΑΓΡΙΟΚΟΤΑ

Είναι από τα λιγότερο γνωστά πουλιά της πατρίδας μας. Ελάχιστα γνωρίζουμε για το πόσες είναι, πού ακριβώς βρίσκονται και τί απειλές αντιμετωπίζουν. Ωστόσο η παρουσία της αγριόκοτας στην Ελλάδα αποτελεί το νοτιότερο σημείο της κατανομής του είδους. Απαντάται στα δάση της Μακεδονίας και της Θράκης κατά μήκος των συνόρων. Κοντόχοντρη, στο μέγεθος μικρής κότας, έχει γκρι-καφέ πιτσιλωτό φτέρωμα και άριστο καμουφλάζ. Το αρσενικό έχει μαύρο λαιμό, η άκρη της ουράς είναι λευκή. Συνήθως κάθεται στα δέντρα και αναζητά την τροφή της, κυρίως φύλλα και καρπούς, στο έδαφος και στους θάμνους. Φωλιάζει σε λάκκους κάτω από την πυκνή βλάστηση και γεννά 7 έως 11 αυγά που κλωσάει το θηλυκό για 25 μέρες.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: ΤΑΣΟΣ ΜΠΟΥΝΑΣ

μαγικότερες και κορυφαίες ώρες της ευρωπαϊκής φυσικής λαγνείας, που ευτυχώς διατηρείται αλώβητο κι ωραιότοκο.

Πώς ύστερα από μια τέτοια ψυχική διάσχιση να γυρίσεις στον μοιραίο κόσμο των περίπλοκων και ασταθών ανθρώπινων σχέσεων που διαμορφώνονται κάτω από τις ανάληπτες επιταγές και τα ηθικά διαγράμματα της “κοσμικής” ζωής;

Το διατηρητέο μνημείο της Χαϊντού μας δίδαξε το αληθινό νόημα της ζωής που είναι κρυμμένο βαθιά μέσα στον σφυγμό της δασικής πνοής και στον φλοιό της παρθένας γης και του γάργαρου νερού.

Κι από τέτοια είναι πάμπλουτη η φύση της Ροδόπης.

ΤΡΟΠΟΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΗΣ ΧΑΪΝΤΟΥΣ

Για να φτάσει κανείς στην πύλη του δάσους της Χαϊντού έχει δύο επιλογές:

Η πρώτη: Ερχόμενοι από Θεσσαλονίκη μέσω ΕΓΝΑΤΙΑΣ στρίβουμε για τη Δράμα και περνώντας μέσα από την ωραία μακεδονική πόλη κατευθυνόμαστε

προς Παρανέστι και Σταυρούπολη. Λίγο πριν φτάσουμε στη Σταυρούπολη, έξω από το χωριό Νεοχώρι, βλέπουμε μια πινακίδα προς Άνω Καρυόφυτο και Λειβαδίτη. Στρίβουμε αριστερά κι ανηφορίζουμε έντονα για 16 χιλιόμετρα. Φτάνοντας στο Λειβαδίτη αναζητούμε την έξοδο για τον Καταρράκτη και το Δασικό Χωριό του Ερύμανθου, όπου φτάνουμε ύστερα από μια πανέμορφη πορεία πέντε χιλιομέτρων.

Η δεύτερη: Από την Ξάνθη παίρνουμε το δρόμο για τα Πομακοχώρια και τη Σταυρούπολη. Σε χαρακτηριστική διασταύρωση, δώδεκα χιλιόμετρα βόρεια της πόλης, στρίβουμε αριστερά για Σταυρούπολη. Σε μία από τις διασταυρώσεις με το Λυκοδρόμιο υπάρχει μεγάλη πινακίδα που δείχνει την στροφή (δεξιά) για το παρθένο δάσος της Χαϊντού. Ανεβαίνουμε αυτόν το θαυμάσιο δρόμο μέχρι να φτάσουμε στη διασταύρωση για τον Καταρράκτη του Λειβαδίτη και το Δασικό Χωριό του Ερύμανθου. Από κει η αφετηρία του δρυμού απέχει τρία χιλιόμετρα.

ΤΟ ΔΑΣΟΣ ΧΑΪΝΤΟΥΣ

Έχει κηρυχτεί διατηρητέο μνημείο της φύσης το 1980.

Έχει έκταση 180 στρέμματα.

Υψηλότερη κορυφή του είναι το Γυφτόκαστρο, στα 1.827 μ.

Το δάσος της Χαϊντούς είναι δάσος υψηλό και πυκνό και παρουσιάζει εικόνα σχεδόν παρθένας μορφής.

Η περιοχή καλύπτεται κατά το μεγαλύτερο μέρος της από δάση κωνοφόρων και φυλλοβόλων πλατύφυλλων ειδών.

Υπάρχουν δάση πεύκης, οξιάς και σποραδικές συστάδες ελάτης.

Υπάρχουν επίσης ανοιχτές περιοχές και λιβάδια, όπως ορεινοί απότομοι βράχοι και πετρώδεις εκτάσεις στην κορυφή του Γυφτόκαστρου (συνοριακή γραμμή Ελλάδας - Βουλγαρίας).

Το δάσος της Χαϊντούς βρίσκεται σε φυσική κατάσταση, χωρίς έντονη εκμετάλλευση από τον άνθρωπο, ως σήμερα.

Παρουσιάζει ιδιαίτερη επιστημονική και οικολογική αξία.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Δασαρχείου Ξάνθης: τηλ. 25410 22669
Διεύθυνση Δασών Ξάνθης: τηλ. 25410 66010

ΔΙΑΜΟΝΗ

Δασικό Χωριό Ερύμανθου

Σταυρούπολη Ξάνθης

Τηλ. **2542021008, 2541063710**

Website: **www.forestvillage.gr**

Email: **info@forestvillage.gr**

Δασικό Καταφύγιο Λειβαδίτη

"Μιχάλης Θεοδωρίδης"

Λειβαδίτης

Τηλ. **25410 68023**

Website: **www.eosx.gr**

Email: **icharala2@gmail.com**

ΕΣΤΙΑΣΗ

Ταβέρνα "Καππαδώκας"

Λειβαδίτης

Τηλ. **25410 67102**

Email: **kappadok1995@yahoo.gr**

το Αρχοντικό

Στην Σταυρούπολη της Ξάνθης, στον ξενώνα «ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ», ο Παντελής Θεοδωρίδης μας υποδέχεται με δροσερό νερό και λουκουμάκια. Σαν να βρισκόμαστε σε αρχονταρία μοναστηριού.

Το καθιστικό είναι λιλιπούτειο αλλά αρκετό για λίγους μερακλήδες. Που απολαμβάνουν μια υπέροχη θαλπωρή με το αναμμένο τζάκι, τα παλιά ξύλινα πατώματα, τα χοντρά δοκάκια οροφής.

Σπίτι παραδοσιακό, εκατοχρονίτικο, αναπλάσθηκε έξοχα, με απόλυτο σεβασμό στην εξαιρετική του αρχιτεκτονική. Τρία δωμάτια όλα κι όλα, με θαυμάσια επίπλωση και σημασία στη λεπτομέρεια, αποτελούν το ιδανικό ορμητήριο για εξερεύνηση της Ροδόπης και της γύρω περιοχής. Που με την καθοδήγηση του Δασολόγου Παντελή Θεοδωρίδη, γίνεται ακόμη πιο συναρπαστική και σημαντική.

Παραδοσιακός Ξενώνας «Το Αρχοντικό»

Τηλ-Fax: 25420-22225, 6936-512162, www.toarchontiko.gr

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ

Philoxenia

*Κ*αθώς εμφανίζεται στην ευθεία του δρόμου το Παρανέστι η ψυχολογία μας αλλάζει, ομορφαίνει. Όχι γιατί έγινε ξαφνικά ωραιότερος ο τόπος. Αλλά γιατί σε μερικά λεπτά θα συναντήσουμε το πηγαίο χαμόγελο, τον θερμό ασπασμό του **Σάββα Γεωργιάδη** και των μελών της οικογενείας του. Που με το όνομα του ξενοδοχείου τους αλλά κυρίως με την φιλοσοφία και την συμπεριφορά τους τιμούν την πατροπαράδοτη έννοια της «**Φιλοξενίας**» στην Ελλάδα. Δεν θυμάμαι πια πόσες φορές τα τελευταία 9 χρόνια μας έχει γοητεύσει η διαμονή στην «PHILOXENIA». Αλλά κι ούτε μπορώ να θυμηθώ σε άλλο κατάλυμα της Ελλάδας αύλειο χώρο τόσο περιποιημένο, τόσο φροντισμένο, τόσο πολυποίκιλο και τόσο χρωματιστό. Που φανερώνουν βέβαια μεράκι, γούστο και αγάπη για το φυσικό περιβάλλον στον ύψιστο βαθμό.

Την ίδια ευαισθησία κι ενδιαφέρον διαπιστώνουμε στην ευρυχωρία των δωματίων, στην επιλογή επίπλων και υλικών, στην ποικιλία του πρωινού και στην εν γένει ποιότητα των υπόλοιπων παροχών. Είναι παντού ορατή η φροντίδα της οικογένειας να ευχαριστήσει όσο γίνεται περισσότερο τους επισκέπτες του τόπου. Που γίνονται ένθερμοι πελάτες και φίλοι και επιστρέφουν ξανά και ξανά.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ
«PHILOXENIA»
ΠΑΡΑΝΕΣΤΙ ΔΡΑΜΑΣ

www.philoxeniadrama.gr
Τηλ. 25240-22001-2,
6932-255902